

ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਅਗਸਟੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ ਜੇ. ਜੇ.

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ: ਐੱਸ.— ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CWPNo 2008 ਦਾ 841

20 ਅਗਸਤ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਧਾਰਾ 226—ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਮੌਤ—ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ—ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ — ਹੋਣ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ— ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਤਾਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸੰਘਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੀ ਤਾਰ ਨਹੀਂ— ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ, ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਯੋਗ ਕਾਰੀਗਰੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ 1910 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਕਰੇ। ਇਸ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਤਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੰਘਣਾ ਪਹਿਰਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੜਕ 'ਤੇ ਨਾ ਡਿੱਗਦਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਕਮਾਊ ਹੱਥ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਸਨ। ਬੋਰਡ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਵਧਾਨੀ ਗਾਇਬ ਹੈ।

(ਪਰਾ 12)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ, ਅਯੋਗ ਕਾਰੀਗਰੀ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

(ਪਰਾ 15)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਾਤਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 I dopted ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ।

(ਪਰਾ 19)

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੇ.ਐਸ.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਤਾ ਕੋਹਲੀ, ਐਡੀ. ਏਜੀ ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੱਤੋਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 5 ਲਈ।

ਆਗਸਟੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਹੈ This.sis a1casen wherein onejjSh. {ਲੱਜਾਗਰਾਮ 4gedr3 ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਦੁੱਧ ਵੇਚ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। 4 ਮਈ 2007 ਨੂੰ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 10.30 ਵਜੇ ਪਿੰਡ ਪਰੋਲ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਨੰਗਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਏ. ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਛੋਟੀ-ਬੜੀ ਨੰਗਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਈ 11 ਕੇਵੀ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਾਰ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਇੰਨੀ ਹਾਈ ਵੋਲਟ ਕਾਰਨ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੜ ਗਈ। ਰੌਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਅਤੇ ਲਾਈਨ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਥਾਣਾ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ ਨੰਬਰ 39 ਮਿਤੀ 5 ਮਈ 2007 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 5 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“ਰਾਇ:-ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਕਾਰਨ ਕਾਰਡੀਓ ਸਾਹ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਹਨ

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਰਟਮ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਮਾਂ ਜੋ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ:

(ਏ) ਸੱਟ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ

- ਤੁਰੰਤ

(ਬੀ) ਮੌਤ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਦੇ
ਵਿਚਕਾਰ।
ਮਿਤੀ 5 ਮਈ, 2007

ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ,
ਐਸ.ਡੀ./- ਡਾ. ਹਰਪੀਤ ਦੀ
ਤਾਇਨਾਤੀ, ਖਰੜ ਦੀ ਥਾਂ।”

(2) ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦ੍ਰੋਪਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

(3) ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ 4 ਮਈ 2007 ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ 11 ਕੇਵੀ ਦੀ ਲਾਈਵ ਤਾਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਸੀ। ਦੁੱਧ ਵੇਚ ਕੇ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੱਤੀ/ਠੋਕੇ 'ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਲਗਭਗ 1000 ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 25,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਮਾਈ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤਰਸਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਚ ਸਕਣ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਣ।

(4) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਬੋਰਡ ਨੂੰ 31 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰੁ. ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(5) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ)-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ

ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। . ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਮੰਡਲ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 66 ਕੇਵੀ ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਗਰੀਬਦਾਸ ਵਿੱਚ ਟਰਿੱਪਿੰਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਇਸ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। . ਸਬ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਰਿੱਪਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਥਾਣਾ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ ਨੰਬਰ 39 ਮਿਤੀ 5 ਮਈ 2007 ਦਰਜ ਦਰਜ ਹੈ।

(7) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ-5 ਨੂੰ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਉਹੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"5. ਕਿ ਇਸ ਪੈਰਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਛੋਟੀ ਬੜੀ ਨੰਗਲ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਫੀਡਰ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਵੇਰੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਖੰਭੇ ਨੰਬਰ ਐਮ.ਪੀ.-227 ਤੋਂ ਟਾਪ ਪਿੰਨ ਇੰਸੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੰਕਚਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਤਾਰ ਉਕਤ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸੜ ਗਈ ਸੀ। ਤਾਰ ਟੁੱਟ ਕੇ ਸੜਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕੰਡਾ ਕੋਲ ਪਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁੱਧ ਦਾ ਡਰੰਮ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਪਰ ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਚੈਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟ੍ਰਿਪਿੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਿਆ | ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ, ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸਰਕਲ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਮੋਹਾਲੀ

ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਮੀਮੋ ਮਿਤੀ 9 ਮਈ, 2007 ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਸ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ.ਐਲ. ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਟ੍ਰਿਪਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜਨੀਅਰ, ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਰਕਲ ਰੂਪਨਗਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ-2 ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਟੁੱਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਿਤ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਥਾਣਾ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡੀ.ਡੀ.ਆਰ ਦਰਜ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਐਨੈਕਸਚਰ ਆਰ-3 ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਕਾਰਨ ਇੰਸੂਲੇਟਰ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਪਿੰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਕਚਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਸੀ।

(8) 1 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ-103 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, 1 ਬੋਰਡ ਕੋਲ 5 ਏ ਹੈ ਕਿ 11 ਕੇਵੀ ਲਾਈਨ ਤਿੰਨ ਮੀਟਰ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੈਰਾ-11 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚੀਫ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੀ.

ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇ ਕਿ ਤਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੋਈ ਸੰਘਣਾ ਪਹਿਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ 01.03 ਮਿਤੀ 5 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 01.03 ਵਜੇ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਬੋਰਡ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਖੰਭੇ ਨੰਬਰ ਐਮਪੀ-227 ਤੋਂ ਟਾਪ ਪਿੰਨ ਇੰਸੂਲੇਟਰ ਪੰਕਚਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਤਾਰ ਸੜ ਗਈ ਸੀ।

(9) ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 11 ਕੇ.ਵੀ. ਦੀ ਤਾਰ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹੀ ਸੜਕ ਦੇ ਪਾਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ-ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਚੀਫ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਸਮੇਂ ਦਾ ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 4 ਮਈ 2007 ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ 10.30 ਵਜੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ 5 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 1.03 ਵਜੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੋਈ ਫਰਕ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਤੱਥ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾਖਲ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ।

(10) ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕ ਦੇ ਪਾਰ ਤਾਰਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਈ ਸੀ, ਚੀਫ਼ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। , ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਾਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਪਹਿਲੂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਾਇਰਿੰਗ ਸਿਸਟਮ, ਸਪਾਟ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਹੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਿਸਟਮ।

(11) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੋਰਡ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਕਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਟ੍ਰਿਪਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ, ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਗਰੀਬਦਾਸ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟ੍ਰਿਪਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਨੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਛੋਟੀ ਬੜੀ ਨੰਗਲ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਐੱਨ. ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰੇ-5 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੰਭੇ ਨੰਬਰ ਐਮ.ਪੀ.-227 ਤੋਂ ਉਪਰਲੇ ਪਿੰਨ ਇੰਸੂਲੇਟਰ ਦਾ ਪੰਕਚਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਤਾਰ ਗਰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਟੁੱਟ ਗਈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਤਾਰ ਵਿੰਨ੍ਹ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ 'ਚ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਚੀਫ਼ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਾਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੋਈ ਸੰਘਣਾ ਪਹਿਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ

ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਹਾਈ ਵੋਲਟੇਜ ਤਾਰ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਲਾਈਵ ਤਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੋਈ ਗਾਰਡ ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ।

(12) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1910 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਤਾਰ ਹੇਠ ਸੰਘਣਾ ਪਹਿਰਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੜਕ 'ਤੇ ਨਾ ਡਿੱਗਦਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਕਮਾਊ ਹੱਥ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਸਨ। ਬੋਰਡ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਵਧਾਨੀ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੇ।

(13) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ। ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਸੂਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਬੋਰਡ ਆਪਣੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

(14) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਮਪੀ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲ ਕੁਮਾਰੀ (1) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਇਹ ਇੱਕ ਮੀਨਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਉਰਜਾ ਦੀ

ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਚਾਰਿਤ ਉਰਜਾ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਿਜਲੀ ਉਰਜਾ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰਿਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵੋਲਟੇਜ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਮਾਪ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਵਾਧੂ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਉਰਜਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਅਜਿਹੀ ਡਾਇਵਰਟਡ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਪਲਾਈ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਯੰਤਰ ਲਗਾ ਕੇ ਅਜਿਹੀ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਲਾਈਵ ਤਾਰ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੜਕ 'ਤੇ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਉਸ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਵਿਘਨ ਪੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

7) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਜਾਂ ਜੋਖਮ ਭਰੇ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਸੱਟ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਉਪ ਉੱਦਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ। ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਨੁਮਾਨਤ ਜੋਖਮ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, "ਸਖ਼ਤ ਦੇਣਦਾਰੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਜ਼ਬ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਸਖ਼ਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤ ਕੇ ਖਾਸ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(15) ਇਹ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ, ਅਯੋਗ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਬੇਵਕਤੀ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ।

(16) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.) ਜੋਗਿੰਦਰੋ ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟੌਰਟਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਆਮ ਉਪਾਅ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਜੇਕਰ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕਮਾਤਰ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(17) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਤੀ/ਪੁੱਤ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਤੀ/ਪੁੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰੱਖਤ ਕੱਟਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਤ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ 2003 ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਸਨ।

(18) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(19) ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ, ਅਯੋਗ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੋਟਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਘਾਤਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਨੂੰ

ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ।

(20) ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲੱਜਾ ਰਾਮ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 25,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਗਿਆਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਜਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਮਾਈਆਂ ਕੀ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਜਿਸਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਦੁੱਧ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਧਾਤੂ ਡਰੰਮ ਸਨ, ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਸਾਈਡ 'ਤੇ ਕਾਠੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਤੀ/ਠਿਕੇ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(21) ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ ਅਤੇ ਮੌਸਮੀ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਉਗਾਉਣ ਦੇ ਕਿੱਤਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਿਸਾਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਦੁੱਧ ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਦੋ ਵੱਡੇ ਧਾਤੂ ਦੇ ਡਰੰਮ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਸਿਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ। 12,500/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। 12,500/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਡੇਅਰੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਮੰਨ ਲਈਏ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਰਕਮ ਖਰਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਰਕਮ 1000 ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ। 6250/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। 75,000 ਰੁਪਏ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੀ ਉਮਰ 34 ਸਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਸਕੇਲਾਂ ਦੁਆਰਾ 15 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। 11,25,000/-।

(22) ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 11,25,000/- ਰੁਪਏ, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲੱਜਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹਨ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ੀ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇ।

(23) ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ